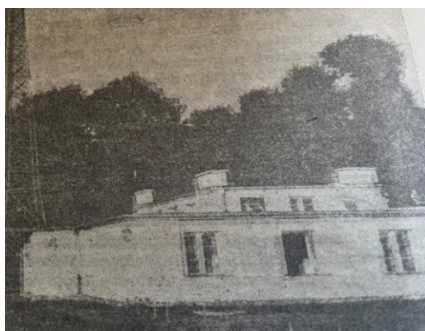

KALENDARIUM

Rok 1930

Pierwsza siedziba rozgłośni przy ul. Wołowej

W nocy z 1 na 2 lutego 1930 roku odezwała się w eterze nikomu nieznana dotychczas stacja. Twórcą i budowniczym łódzkiej stacji był inżynier Władysław Heller, Dyrektor Techniczny Polskiego Radia. Personel techniczny stanowili m.in. Wacław Gawroński, Łucjan Ormontowicz i Jarosław Bołdok. Na początku roku 1930 Wydział Techniczny Polskiego Radia zdołał wykończyć całkowicie pomieszczenia pod przyszłą stację przekąźnikową o mocy 1,5 kW, mieszczące się przy zbiegu ulic Wołowej i Inżynierskiej, a 15 lutego, w sobotę odbyło się oficjalne, uroczyste otwarcie łódzkiej radiostacji. Łódzka stacja pracowała od godziny 17.00 do 0.30. Nadawała audycje warszawskie i retransmisje niektórych programów zagranicznych docierające do radiostacji drogą kablową. Pierwszym dyrektorem Rozgłośni Łódzkiej został Tadeusz Jarzębowski. W styczniu 1930 roku w Łodzi było 6-8 tys. aparatów radiowych, w większości słabych odbiorników kryształkowych. Warto dodać, że wtedy najtańsze radio lampowe kosztował 120 zł, zaś najdroższe 1200 zł. Najprostsze odbiorniki kryształkowe można było kupić za 50 zł. To były znaczące sumy, wynagrodzenie urzędnika państwowego wynosiło wówczas 140 zł miesięcznie, a robotnik w fabryce zarabiał 30 zł tygodniowo.

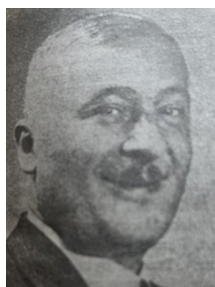
Rok 1931

W kwietniu Jan Piotrowski dziennikarz, późniejszy twórca Łódzkiej Rodziny Radiowej zainaugurował „Skrzynkę pocztową” mówił w niej o potrzebie niesienia pomocy ubogim i ociemniałym dzieciom. Zwrócił się do słuchaczy o składanie darów na rzecz budowy internatu, w którym ociemniałe sieroty mogłyby się uczyć pisania i czytania metoda Braille’a, a później konkretnego zawodu. Piotrowski był genialnym gawędziarzem, mówiąc barwnie i interesująco z nutką sentymentalną trafiał do serc słuchaczy wielu słuchaczy. Po każdej audycji przynoszono wiele datków. Nieco później wpadł na pomysł prosty i genialny programowo – stworzył pierwszy łódzki radiowy koncert życzeń, z którego znaczące środki trafiały dla dzieci ociemniałych.

Pod koniec 1931 roku liczba abonentów łódzkiej stacji przekąźnikowej sięgnęła 20 tysięcy. Łódź liczyła wtedy 600 tysięcy mieszkańców. Skok największy w kraju, a zważywszy, że opłata abonamentowa wynosiła 3 złote miesięcznie, miłość Łodzian do radia uznać można za niezwykłą. Był to kolejny argument wobec warszawskiej centrali za uruchomieniem łódzkiej rozgłośni z własnym programem lokalnym.

Rok 1932

10 kwietnia z inicjatywy i dzięki staraniom red. J. Piotrowskiego powołano pierwszy Zarząd Łódzkiej Rodziny Radiowej. W auli Państwowej Szkoły Włókienniczej spotkało się 2000 radiosłuchaczy. Łódzka Rodzina Radiowa objęła patronatem 200 niewidomych dzieci.

Red. Jan Piotrowski

Rok 1933

Łódzkie radio ma pierwszych etatowych spikerów, Irenę Kietlińską i Mariana Lenka. Na antenie rozgłośni pojawiają się transmisje z życia i pracy mieszkańców regionu łódzkiego. Pierwsze lokalne programy obok Jana Piotrowskiego tworzyli Benedykt Stefański, Klaudiusz Lityński, Paweł Woskowicz i Ludwik Szumlewski. Na dobre rozpoczyna się rozwój programu lokalnego dopiero co powstałej rozgłośni. W trzecią rocznicę powstania na antenie wygłoszono pierwszy felieton „Halo tu Polskie Radio Łódź”. Autorem był Czesław Gumkowski prezes Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich.

Rok 1934

Decyzja naczelnych władz Polskiego Radia w rozgłośni łódzkiej stworzono Referat Sportowy pod kierownictwem red. Ludwika Szumlewskiego. Stacja nadaje audycję „Sport i rekreacja” oraz pierwszą w kraju „Chwilę gimnastyki dla robotniczych załóg fabryk włókienniczych”. Referat zajmuje się również organizacją pieszych wycieczek radiowoturystycznych. Najbardziej oblegana była piesza wycieczka z Łodzi do Krakowa.

Rok 1935

Następuje prawdziwy rozkwit łódzkiego radia. Stanowisko dyrektora obejmuje znany literat i dziennikarz Bohdan Pawłowicz. Jego ambicją było stworzenie w Łodzi silnego ośrodka kulturalnego. Do współpracy zaprosił znanych literatów, kompozytorów m.in. Mariana Piechala, Antoniego Kasprowicza, Tomasz Kiesewettera, Karola Prosnaka.

Inż. Jarosław Bołdok i jego żona, Emilia komponują sygnał Rozgłośni, który zwyciężył w plebiscycie na najbardziej popularny wśród słuchaczy sygnał identyfikujący stację radiową. Ze studia, które zorganizowano w prywatnej kamienicy nadano pierwszą ogólnopolską audycję „Choinka dla najbiedniejszych dzieci szkół podstawowych”

Rok 1936

Dyrektor Bohdan Pawłowicz rozpoczyna starania o wybudowanie w Łodzi rozgłośni z prawdziwego zdarzenia. Podejmuje również wysiłki związane z uzyskaniem zgody na powiększenie mocy stacji nadawczej do 10 kW.

Rok 1937

Wiosna tego roku na trwale zapisze się w historii łódzkiego radia. Na placu przy ul. Narutowicza 130 - wówczas było to szczere pole na peryferiach miasta wmurowano akt erekcyjny pod budowę rozgłośni. Jak słusznie wtedy uważano, największy w Polsce gmach radiowy. Miał być ostatnim krzykiem europejskiej mody w radiofonii, przestrony z licznymi studiami, wyposażonymi jak na owe czasy w super nowoczesny sprzęt.

W tym samym roku Ludwik Szumlewski na antenie rozgłośni gości mistrzynię olimpijską z Los Angeles Stanisławę Walasiewiczównę. Złoty medal Walasiewiczówna zdobyła w biegu na 100 m z czasem 11,9 sekundy

Rok 1938

Trwają intensywne prace przy budowie i wyposażaniu gmachu radia. A do Domu Dziecka Łódzkiej Rodziny Radiowej przy ul. Przyszkole 28 wprowadza się setka niewidomych dzieci.

Rok 1939

Z początkiem marca rozpoczyna się przeprowadzka z dotychczasowej siedziby do nowego obiektu. A już 29 marca z pachnącego nowością studia nadana zostaje w programie ogólnopolskim pierwsza audycja. Słuchacze w całym kraju wysłuchali koncertu smyczkowego w wykonaniu orkiestry Związku Muzyków Chrześcijan pod dyktando Jerzego Sulikowskiego. Wtedy też wyjątkowo wybrzmiał skomponowany kilka lat wcześniej, a znany do dziś sygnał Rozgłośni Polskiego Radia w Łodzi. 1 września na granicy wojska niemieckie, a w studio spikerski dyżur pełni Jadwiga Cedrowska. Program co chwilę przerywają komunikaty anteny ogólnopolskiej: Uwaga! Uwaga! Nachodzi!. 6 września Rozgłośnia opustoszała. Ewakuację zarządził ówczesny dyrektor Stanisław Nowakowski, na posterunku pozostał tylko główny inżynier Wacław Gawroński. Nazajutrz do Łodzi wkroczyły wojska niemieckie.

Rok 1945

Z 18 na 19 stycznia wycofujący się z Łodzi Niemcy zaminowują budynek Radiostacji. Przez lata wojny wykorzystywali oni stację nadawczą do celów wojskowych. Na dwie godziny przed wkroczeniem do miasta Rosjanie wysadzają w powietrze antenę nadawczą, maszynownię, amplifikatornię, halę pomp i pomieszczenia redakcyjne.

21 stycznia w opuszczonej prywatnej kamienicy przy al. Kościuszki 40 powstaje prowizoryczna amplifikatornia, zmontowana przez przedwojennych pracowników. Spotkali się wszyscy pracownicy rozgłośni, którzy przeżyli wojnę. Cudów dokonywali ocalali z pożogi wojennej technicy i inżynierowie, Bernard Klimaszewski, Marian Jarosiński, Wacław Pluciński, bracia Henryk i Tadeusz Trojańczykowie. Na piątym piętrze kamienicy w maleńkim pokoiku urządzono prowizoryczne studio. Dzięki temu w tym samym dniu przez zainstalowane na zewnątrz głośniki nadawane są pierwsze komunikaty odczytywane przez spikera Zdzisława Suwalskiego. Komunikaty przeplatane są muzyką z płyt uratowanych z wojennej pożogi. Najczęściej emitowana była piosenka „Gdzie idziesz Wojtuś”. Dostarczył ją z Lublina późniejszy spiker, dziennikarz łódzkiej Rozgłośni Igor Sikirycki. Jak wspominała Jadwiga Cedrowska płyta była niemiłosiernie eksploatowana niemal do „zdarcia”, podobnie było z płytą z której odtwarzano utwór „Piosenka o mojej Warszawie” braci Haris. 1 maja w tymczasowej siedzibie odbywa się inauguracja nowego studia. Utwory Chopina gra pianista Stanisław Szpinalski, wiersze recytuje wybitny aktor Aleksander Zelwerowicz. W drugiej części w koncercie występuje po raz pierwszy przed mikrofonem Radia w Łodzi Zespół Mandolinistów pod batutą Edwarda Ciukszy, który wraz z resztą ekipy przybył z Wilna. Jako ciekawostkę można podać, że zespół został wówczas zapowiedziany jako orkiestra włościańska. A jego szef z zawodu był notariuszem, dopiero jako ekstern zdaje egzamin w dyrygentury w Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach. Mandoliniści Ciukszy zdomowili się w rozgłośni na pełne 11 lat.

Tymczasowa siedziba Kościuszki 40

Siedziba odbudowanej rozgłośni Narutowicza 130

21 października następuje uroczyste otwarcie odbudowanej Rozgłośni przy ul. Narutowicza 130. O godz. 11.50 dyżurny spiker – Jadwiga Cedrowska zapowiada transmisję z uroczystości oraz popołudniowy program lokalny i ogólnopolski. Nadano w tym dniu m.in. „Koncert muzyki popularnej” z udziałem Chóru Mieszanego pod dyr. Karola Prosnaka.

Jadwiga Cedrowska podczas dyżuru spikerowskiego

A jeśli już mowa o spikerach to rozgłośnia łódzka była prawdziwym zagłębiem lektorsko – spikerowskim. Przez radiowe studia poza znakomitą Jadwigą Cedrowską przewinęły się inne znakomitości Jeremi Przybora jeden z filarów Kabaretu Starszych Panów, Zbigniew Lutogniewski, Zdzisław Suwalski, Stanisław Bukowski, Marian Maj, Igor Sikirycki, nieco później Biruta Żylis, Waław Bierkowski, Marek Niedźwiecki, a w latach dziewięćdziesiątych Grażyna Jeżewska, Jolanta Pawlikowska, Darek Mazurek i Grzegorz Widziszewski. Wielu z nich kontynuowało pracę w Warszawie robiąc ogólnopolską karierę.

Igor Sikirycki w studio radiowym

Rok 1946

30 kwietnia Rozgłośnia Łódzka przeprowadza bezpośrednią transmisję z uroczystości wręczenia buławy marszałkowskiej, ufundowanej przez robotniczą Łódź, Marszałkowi Polski Michałowi Roli Żymierskiemu. Transmisję prowadził red. Ludwik Szumlewski ubrany w wojskowy butle dress z napisem na ramieniu Poland i charakterystyczny baskijski beret. Przeprowadzenie bezpośredniej transmisji nastręczało olbrzymie trudności. Trzeba było kilometr a czasem i dwa ciągnąć kable do najbliższej linii telefonicznej. Podczas wspomianej transmisji jak wspominał L.Szumlewski doszło do zabawnej sytuacji. Pan Ludwik chciał dokładnie opisać jak wygląda buława, która dla marszałka ufundowali łodzianie. Poprosił marszałka o chwilowe wypożyczenie. Trwało to jednak zbyt długo i wyraźnie zirytowany marszałek stanowczo poprosił o zwrot buławy. Całe to zdarzenie na żywo śledzili słuchacze.

Pierwszy z prawej Ludwik Szumlewski

Po raz pierwszy w historii Rozgłośnia Łódzka relacjonuje wręczenie pierwszych doktoratów na Uniwersytecie Łódzkim. Promocji doktorskich dokonał wybitny naukowiec, zasłużony filozof, który na zawsze zapisał się w historii nauki, rektor UŁ prof. Tadeusz Kotarbiński. Pierwszymi doktorami zostali mgr filozofii Tadeusz Nowacki, lekarz medycyny Henryk Walecki i mgr farmacji Maria Jasińska. Nowo mianowani doktorzy zgodnie z tradycją złożyli

uroczyste ślubowanie, dając początek rozkwitowi w trudnych powojennych latach największej łódzkiej uczelni.

W 1946 roku szefem Wydziału Muzycznego zostaje prof. Mieczysław Drobner, w jego skład wchodziły trzy działy, muzyki poważnej, któremu szefuje sam Drobner, muzyki rozrywkowej, na czele z pianistką Franciszką Leszczyńską i muzyki mechanicznej, którym kieruje Bolesław Busiakiewicz. Wydział nawiązuje współpracę z wybitnymi muzykami z klanu Wiłkomirskich, Marią, Wandą, Kazimierzem i Michałem. Audycje z udziałem fantastycznych kameralistów cieszą się dużym powodzeniem. Rekordy popularności bije również audycja słowno – muzyczna Karola Stromengera. Ten nieprzeciętny muzykolog, erudyta w prosty i przystępny sposób opowiada o meandrach muzyki.

Rok 1947

Łódź staje się kulturalną stolicą Polski. Tu ściągają aktorzy, filmowcy muzycy. Pełnymi garściami czerpie z tego Rozgłośnia Polskiego Radia. Z łódzkiego studia nadawane są m.in. pierwsze powojenne Podwieczorki przy mikrofonie. Prowadzi je niezrównany Kazimierz Rudzki. Występują gwiazdy przedwojennej estrady Irena Kwiatkowska, Hanka Bielicka, Stefania Grodzieńska, Andrzej Bogucki. Przez studio teatralne przewija się plejada wspaniałych aktorów m.in. Lidia Zamkow, Zofia Mrozowska Jan Świdorski, Leon Pietraszkiewicz, Damian Damiński, Aleksander Zelwerowicz, Leon Schiller, Stanisław Łapiński, Michał Melina, Józef Wegrzyn, Tadeusz Fijewski, Jacek Woszczerowicz, Henryk Borowski, gwiazdy powojennego teatru i filmu. W późniejszych latach do radia wpada mieszkający nieopodal, po drugiej stronie Narutowicza, Roman Polański.

13 grudnia 1947 roku zmarł red. Jan Piotrowski inicjator i założyciel łódzkiej Rodziny Radiowej. Pochowany został z honorami na Starym Cmentarzu przy ul. Ogrodowej.

Rok 1948

W połowie czerwca po trzech latach pracy w Łodzi do stolicy, do centralnego radia przenosi się znakomity reżyser radiowy Zbigniew Kopalko. Jego miejsce zajmuje niemniej utalentowany Tadeusz Markowski. Kontynuowana jest dobra powojenna passa łódzkiego radiowego teatru. Markowski przeniósł się do Łodzi z rozgłośni toruńskiej. Po przybyciu późnym wieczorem na Dworzec Fabryczny, reżyser noc przeczekał w poczekalni dworcowej. Zimowym świtem powitał go radosny głos pracującego już przy Narutowicza Bolesława Busiakiewicza. Obaj panowie w przyszłości nawiązali przyjacielską więź. Tadeusz Markowski przez wielu postrzegany był jako człowiek roztargniony wręcz bałaganiarz. W niczym to jednak nie przeszkadzało w osiągnięciu ostatecznego celu, znakomitych dzieł radiowych wielokrotnie nagradzanych w ogólnopolskich konkursach. Każda przygotowana przez Markowskiego premiera radiowego teatru to było mistrzostwo nieosiągalne przez innych. A dodatkowo przygotowywane słuchowiska emitowane były na żywo, co dodawało im autentyczności i niepowtarzalności. Reżyser znany był i z tego, iż w miarę potrzeby sam potrafił zagrać nie jedną rolę. W swej reżyserskiej pracy T. Markowski coraz częściej sięgał po pozycje dotyczące aktualnej powojennej rzeczywistości, zmierzania się z problemami współczesności.

Takim przykładem był powieść dźwiękowa nadawana w odcinkach „Żelazna kurtyna”, rzecz o problemach Polaków na emigracji. Prywatnie związany był z Ireną Markowską, szefową działu emisji.

Tadeusz Markowski podczas pracy w studiu radiowym

Rok 1949

W Teatrze Nowym, wówczas młodzi Kazimierz Dejmek i Janusz Warmiński wystawiają „Brygadę szlifierza Karhana” czeskiego autora Waśka Kani. Niezapomnianą kreację w roli tytułowej stworzył Józef Pilarski, budząc niekłamany zachwyt wśród licznych widzów. Sztuka cieszyła się ogromnym powodzeniem, a Teatr Nowy stał się z miejsca pupilem rozgłośni. Nic zatem dziwnego, że niedługo po teatralnej premierze miała adaptację radiową. Dla rozgłośni łódzkiej przygotowali ją i wyreżyserowali właśnie Kazimierz Dejmek i Tadeusz Markowski.

Zadomowiony w Łodzi i łódzkiej rozgłośni Edward Ciuksza kontynuuje odbudowę zespołu mandolinistów. 20 października 1949 roku możemy odnotować pierwszy występ pod nazwą Łódzkiej Orkiestry Mandolinistów. Niebawem nie tylko łódzcy słuchacze mogą usłyszeć mandolinistów. Codziennie w programie pierwszym polskiego radia można usłyszeć zapowiedź spikera „gra Łódzka Orkiestra Mandolinistów pod dyrekcją Edwarda Ciukszy”. Zespół cieszył się ogromną popularnością w całej Polsce, z każdą audycją rosło grono radio słuchaczy. Warto też przytoczyć ciekawostkę wirtuoz mandoliny na potrzeby innej muzycznej audycji „Melodia Rytm i Piosenka” do nagrania Elvisa Presleya dopisał partię na ten właśnie instrument. W zespole występowali inni zdolni muzycy m.in. Bronisław Hajn i Czesław Dobiec, którzy później odgrywali ważne role w orkiestrze H. Debicha.

Zespół mandolinistów z dyrygującym szefem w czasie koncertu.

15 marca 1949 roku Rozgłównia otrzymuje pierwsze magnetofony studyjne. Następuje przełom w nadawaniu programów, od tej pory spora ich część odtwarzanych jest z taśmy. 1 października z kolei dział techniczny wzbogaca się o wóz transmisyjny marki Renault. To kolejna poważna zmiana w historii rozgłośni. Dziennikarze radiowi w towarzystwie techników ruszają w teren. Coraz częściej pojawiają się w różnych zakątkach województwa, Na antenę radiową trafiają reportaże poświęcone codziennemu życiu mieszkańców wsi i małych miasteczek.

Stanisław Subczyński, Stanisław Kapić technicy radiowi i Józef Gruchała kierowca

Rok 1950

1 stycznia działająca od kilku miesięcy, Orkiestra pod dyr. Aleksandra Tarskiego, staje się etatową Orkiestrą Rozrywkową Łódzkiej Rozgłośni Polskiego Radia.

Rok 1951

Od maja do października Orkiestra Rozrywkowa i Chór łódzkiego radia dają bezpłatne koncerty w Parkach Poniatowskiego i Julianowskim, gromadzące liczną widownię. Po wojennej połodze łodzianie spragnieni są dobrej zabawy i rozrywki. Odbywają się one w ramach akcji upowszechniania muzyki.

Coraz prężniej rozwija się Redakcja Literacka. O jej sile stanowią uznani literaci Tadeusz Łopalewski, Marian Piechał, Antoni Kasprówicz, Wacław Biliński. Z biegiem lat dołączają młodszy pisarze publicyści Edward Szuster, Igor Sikirycki, Tadeusz Szewera, Wojciech Drygas, Wiesław Jażdżyński, Tadeusz Gicgier, Marek Wawrzekiewicz, Jerzy Wilmański, Jarosław Warzecha, Mirosław Kuźniak czy Janusz Słowikowski twórca słynnych „Parasolek”. Trzech z nich Szewera, Wojciech Drygas, później wieloletni redaktor naczelny pisma satyrycznego Karuzela i Tadeusz Gicgier byli autorami satyrycznej audycji „Pegaz pod gazem” Pikanterii dodaje fakt, iż audycja powstawała w specyficznych warunkach w słynnej nie tylko w Łodzi kawiarni Grandka. Tadeusz Gicgier tworzył również pierwsze noworoczne szopki. Ich współautorem i częstym gościem był pisarz satyryk Jan Sztaydynger.

Rok 1952

Kierownictwo artystyczne Orkiestry Rozrywkowej Łódzkiej Rozgłośni później Orkiestry Polskiego Radia i Telewizji przejmuje Henryk Debich. W młodości pierwszą orkiestrą, którą kierował dyrektor Debich był zespół „Henio Jazz”, ogrywający okoliczne bale gimnazjalne. Orkiestra w ciągu 25 lat nagrała 10 tys. utworów, przygotowała 4 tys. koncertów na antenę ogólnopolską 2 tys. na antenę lokalną, uczestniczyła wielokrotnie w festiwalach w Sopocie, Kołobrzegu i Zielonej Górze. W wieloletniej historii przewinęło się mnóstwo świetnych muzyków; pianiści Karol Nicze, Andrzej Żyliš, Jacek Malinowski, Karol Dragan, trębacz Andrzej Rokicki, saksofonista Jacek Deląg, gitarzysta Andrzej Mikołajczyk, skrzypek Andrzej Nicze, perkusiści Grzegorz Nowak i Grzegorz Prasol, instrumentalisci bracia Osińscy, małżeństwo Wilczków; wiolonczelistka i skrzypek. Warto dodać, że wielu członków zespołu równocześnie stanowiło o sile innych instytucji muzycznych Łodzi, Filharmonii, Teatru Wielkiego. Niektórzy z nich wykładali na Akademii Muzycznej. Orkiestra współpracowała z dziesiątkami wokalistów, nagrywali dla niej światowej sławy kompozytorzy, zaproszenia przyjmowali dyrygenci innych orkiestr: Stefan Rachoń, Jerzy Milian, Marek Sart, Edward Czerny, Martin Hoffman.

Dyrektor Henryk Debich z pierwszym składem orkiestry

. Henryk Debich znany był z pasji i zamiłowania do starych zegarów. Jego prywatna kolekcja należała do największych w Polsce. Jak sam mawiał potrafił naprawić każdy zegar.

Rok 1953

Po niespełna dwóch latach działania orkiestry radiowej wytwórnia Muza zaproponowała zespołowi nagranie pierwszej płyty. Miały się na niej znaleźć m.in. nagrania walców Straussa. Płytę nagrywano w spartańskich warunkach większość bez partytur, aranżacji. Nic zatem dziwnego, że szef orkiestry nie był zadowolony z efektu końcowego. Stąd tytuł płyty „Orkiestra Henryka Łódzkiego”. W tym samym roku wraz z Henrykiem Czyżem H. Debich korzystając z radiowych doświadczeń wprowadzają do filharmonii formułę koncertów muzyki popularnej. Występują uznani artyści Irena Santor, Violetta Villas, Rena Rolska, Ewa Demarczyk, Halina Kunicka, Wiesław Ochman, Adam Zwierz, Paulos Raptis, Romuald Spsychalski.

W 1953 roku zaczyna działalność redakcja dziecięca łódzkiego radia. Na jej czele staje red. Janina Krzywopisna. Bardzo elegancka i stylowa Pani, niezwykle serdeczna w kontaktach z najmilszymi ze słuchaczy jakimi są dzieci.

Warto wspomnieć, że w tej redakcji radiową karierę rozpoczynała w przyszłości znakomita reżyser Romana Mater, która odpisywała na listy najmłodszych słuchaczy.

31 stycznia 1953 roku w Zakładach Przemysłu Bawełnianego im. S. Dubois odbywa się pierwszy koncert estradowy pn. „Przy sobocie po robocie”. Biorą w nim udział aktorzy łódzkich teatrów, soliści scen muzycznych.

Rok 1954

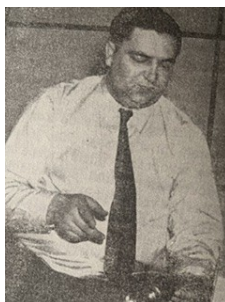
Dwie redakcje łódzkiej rozgłośni Redakcja Muzyczna i Redakcja Literacka organizują pierwszy Radiowy „Konkurs na łódzką piosenkę”. W jury zasiadają m.in. znakomity literat Marian Piechal i wybitny kompozytor Tomasz Kiesewetter.

Rok 1955

W rozgłośni powstaje Radiowy Chór Dziecięcy złożony z uczennic i uczniów szkół podstawowych. Wśród jego dyrygentów był m.in. znany łódzki muzyk Henryk Blacha.

Rok 1956

Zmiany polityczne w Polsce tzw. odwilż przynosi zmiany w Rozgłośni. Jej zespół powołuje „tymczasowe kierownictwo”. Na jego czele staje powszechnie lubiany redaktor Arnold Borowik.

Arnold Borowik podczas nagrywania Filmowej palety

Redaktor Arnold Borowik jako jeden z pierwszych docenił rolę i znaczenie filmowej Łodzi. Przez wiele lat był autorem audycji Filmowa paleta. Przewinęło się przez nią wielu filmowców, pracowników Wytwórni Filmów Fabularnych, wykładowców szkoły filmowej. Pan Arnold był także autorem wielu zabawnych powiedzeń. M.in. podczas jednego z pochodów 1 majowych przedstawiciele klasy robotniczej na czele nieśli olbrzymi napis PZPR. Relacjonujący pochód red. Borowik wykrzykuje do mikrofonu jak gdyby nigdy nic: oto idą cztery wielkie litery. Albo podczas relacji z meczu ŁKS – Wisła Kraków w sportowych emocjach woła „podskoczył niczym raniona sarna”. Zabawne, bowiem akurat na boisku przebywał ulubiony piłkarz drużyny Władysława Króla, Sławomir Sarna.

Rok 1957

Dziennikarze Rozgłośni po raz pierwszy w jej historii otrzymują przenośne magnetofony reporterskie. Choć ciężkie pozwalają na pracę w terenie bez udziału ekipy technicznej.

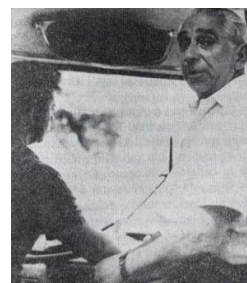
Dotychczas i później przez wiele lat dziennikarzom towarzyszyli technicy najpierw z ogromnym „węgrami”, później z „nagrami” Kudelskiego magnetofonami światowej klasy.

Rok 1958

Powstaje estradowa audycja– „Wesoły Autobus” pod redakcją Józefa Mozgi. Każdy występ, każda audycja zaczyna się utworem muzycznym. „, Kobyłka człapie aha, Cztery mile za piec aha !, Koniki u żłobu, w kącie postaw bat, Wesoły Autobus, Rusza drogą w świat”. Koncerty w całej Polsce prowadził legendarny Wincenty Kaźmierczak, łowiczanin, który każdy występ zaczynał „ Witajcie kochane ludziska , co wzbudzało aplauz u słuchaczy. Z Wesołym Autobusem współpracowali znakomici aktorzy i śpiewacy Bogdan Baer, Franciszek Trzeciak, Michał Szewczyk, Gustaw Lutkiewicz, Emil Karewicz, Wojciech Siemion, Izabella Nave, Romuald Spychalski, Adam Zwierz, siostry Dubrowin. Zespół WA zjeździł całą Polskę. Bawił polonię amerykańską, wzbudzając aplauz widzów po tamtej stronie oceanu. Występował na scenie narodowej Teatru Wielkiego w Warszawie jak i na polach racławickich, gdzie zgromadził ponad 100 tysięcy widzów. W zespole muzycznym często występował znakomity trębacz Andrzej Rokicki, przez wielu uznawany za złotą trąbkę tamtej dekady. Kapelą przygrywającą aktorom i śpiewakom szefował Janusz Kaźmierczak syn Wincentego. W 1978 r zespół WA wracał z kolejnego występu tym razem z Inowrocławia. Podczas nocnej jazdy Eugeniusz Kowalczyk kierowca autobusu włączył radio, które akurat w programie pierwszym emitowało wiadomości. Wtedy przyszła informacja o wyborze kardynała Karola Wojtyły na Papieża. W środku nocy w leśnej głuszy wybuchł nieprawdopodobny entuzjazm. Najgłośniej wiwatowali aktorzy Michał Szewczyk i Andrzej Fogiel.

Wincenty Kaźmierczak podczas występu

Józef Mozga w słynnym Jelczu

Dziennikarsko z Wesołym Autobusem na dobre i złe związani byli również Małgorzata Warzecha, Józef Mozga, Włodzimierz Krzemiński i Ziemowit Dziennicki.

W tym samym 1958 roku utworzona zostaje druga estradowa audycja “Program z dywanikiem” pod redakcją Tadeusza Dobrzyńskiego i Mariana Jeżewskiego. Staje się ona wkrótce, podobnie jak „Wesoły Autobus” , jedną z najbardziej popularnych audycji Polskiego Radia emitowanych w programie ogólnopolskim. Obaj Panowie to niezwykle uzdolnieniu artyści. Tadeusz Dobrzyński pisze teksty piosenek, skecze kabaretowe, zaś Marian Jeżewski to urodzony estradowiec, jako konferansjer cudownie bawi publiczność. Zapraszany jest na różne imprezy, prowadzi koncerty wybitnych artystów w największych i najlepszych salach koncertowych w Polsce. Igor Sikirycki zaproponował Jeżewskiemu główną rolę Pana Pszczółki w stworzonej audycji „Antena na bakier”.

Program dotyczył wielu aktualnych problemów czasu odbudowy Polski. Audycja doczekała się 40 premier w programie ogólnopolskim zyskując liczne audytorium. Kiedy Antoni Kasprówicz wymyślił audycję „Fonsio Selerek ma głos” w postać bohatera wcielił się Marian Jeżewski. „Fonsio” łódzką gwarą opowiadał o prozie życia i codziennych bolączkach łodzian. Audycja emitowana w niedzielę o 10.00 gromadziła rzesze wiernych słuchaczy.

Marian Jeżewski jako Fonsio

Rok 1959

Tadeusz Markowski jeden z najlepszych radiowych reżyserów w powojennej Polsce za reżyserię słuchowiska „Fotel na autostradzie” otrzymuje doroczną nagrodę Polskiego Radia.

Rok 1960

We wrześniu Andrzej Królikowski po raz pierwszy prowadzi, jak się później okazało legendarną audycję muzyczną „Melodia Rytm i Piosenka”. Sygnał do audycji nagrał ówczesny pracownik Redakcji Muzycznej, dziś słynny kompozytor Włodzimierz Korcz. Warto również wspomnieć, że debiutowali w niej równie słynni Trubadurzy. Przy powstawaniu każdej audycji duży wkład wnosili red. Ilona Grzesiak szefowa redakcji muzycznej oraz znakomici realizatorzy Hania „Bubu” Jarocińska, Irena Banaszczyk i Józef Kowalewski „Ziutek”. Melodia Rytm i Piosenka emitowana była przez 14 lat w cotygodniowym cyklu. Audycja miała 900 wydań, wychowało się na niej pokolenia słuchaczy. Nadawano w niej nie tylko muzykę, można było posłuchać wywiadów z licznymi gwiazdami rodzimej i nie tylko piosenki. Gościli w Melodii m.in. Ewa Dymarczyk, Czesław Niemen, a 1963 roku dzięki genialnym technikom z transmisji udało się przemyścić fragmenty goszczącego w Łodzi włoskiego piosenkarza Marino Mariniego. Słuchacz mogli usłyszeć m.in.: „Ciao, Ciao Bambina” i słynne „Nie płacz kiedy odjadę”. W 2014 roku Andrzej Królikowski żegna się ze słuchaczami i przenosi kilka adresów dalej na ulicę Sienkiewicza gdzie w znanym wieżowcu mieści się ŁOT.

Red. I. Grzesiak w trakcie audycji

Marino Marini

Rok 1961

W Tuszynie pod Łodzią powstaje druga radiostacja. Nadajnik o mocy 60 kW retransmituje program lokalny na falach średnich w paśmie 219,6 m.

Rok 1962

Doroczne nagrody PR i Tv za twórczość radiową otrzymują znani dziennikarze rozgłośni Tadeusz Dobrzyński, Marian Jeżewski, Irena Stankiewicz, Tadeusz Szewera. Wszyscy czworo, to osobowości wyjątkowo zasłużone dla łódzkiego radia.

Rok 1963

Orkiestra Rozrywkowa Polskiego Radia w Łodzi pod batutą swego szefa po raz pierwszy bierze udział w Ogólnopolskim Festiwalu Orkiestr Symfonicznych w Ciechocinku. Występ radiowych muzyków zbudza zainteresowanie mieszkańców i kuracjuszy.

Rok 1964

Redakcja Muzyczna naszej rozgłośni podejmuje duże wyzwanie. W maju tego roku organizuje wielki Turniej Piosenki i Muzyki dla solistów amatorów i amatorskich zespołów muzycznych.

Rok 1965

Z inicjatywy rozgłośni i wielkiego zaangażowania red. Tadeusza Szewery rozpoczyna się ciekawa akcja. Ma ona na celu ocalenie od zapomnienia pieśni partyzanckich i żołnierskich z okresu II wojny światowej. Przyniosła nadspodziewane efekty. Słuchacze przekazali do radiowego archiwum blisko 400 utworów z lat 1939 – 1945.

Rok 1966

Doroczną nagrodę PR i Tv uhonorowany został nestor łódzkich dziennikarzy radiowych red. Bolesław Busiakiewicz, autor m.in. niezapomnianych „Zagadek muzycznych” przez przyjaciół nazywany Bolbusiem. Nie był z wykształcenia muzykologiem ani teoretykiem muzyki. Jednak w opinii słuchaczy i nie tylko uchodził za nieprzeciętnego jej znawcę. Miewał przeróżne pomysły ogłosił np. konkurs na interpretację „Besame mucho” W szranki stanęły takie sławy jak Marta Mirska, Mieczysław Fogg, Henryk Rostworowski. Wygrał ten ostatni. Busiakiewicz wśród licznych płyt posiadał kolekcję „białych kruków”, do której dostęp mieli tylko nieliczni. Ci musieli jednak bardzo uważać, aby nie powiedzieć nic złego o nie najlepszym stanie technicznym płyt. Do tego prawo miał jedynie Tadeusz Markowski, z którym Busiakiewicz nagrywał swoje audycje. Będąc w dobrym humorze odzywał się do niego klasycznym „szmoncesem” typu „ Patrzajcie Markower , kto tu idzie śpiewać na te płyte, - sam „hiejnriko caruzo „ Tocząc heroiczny bój z chorobą, do końca w domu pisał zagadki. Niemal wyłącznym ich lektorem był Marian Maj znakomity radiowy głos. Choć początki współpracy obu panów zaczęły się od małego zgrzytu. Kończąc audycję red. Busiakiewicza M. Maj postanowił przez wyciszenie nieco skrócić arię z opery Pajace. Autor programu pewnego dnia zapytał spikera – Szanowny panie, czy pan wie jak nazywa się mój zawód?

– Muzykolog, dziennikarz, odpowiada pytany. – Nie proszę pana, mój zawód nazywa się Marian Maj. Pan Marian ustanowił ponadto rekord nie do pobicia. Czytając tekst przez 47 minut tekst nie popełnił żadnego błędu.

Red. Busiakiewicz w płytotece

Marian Maj nagrywa zagadki muzyczne

Rok 1967

22-24 sierpnia Orkiestra H. Debicha po raz pierwszy towarzyszy solistom na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki w Sopocie. Łódzcy muzycy na scenie Opery Leśnej występowali przez dziesięć kolejnych lat. Łódzki dyrygent na przestrzeni lat towarzyszył światowym gwiazdom piosenki i estrady takim jak, Helena Vondrackowa, Maryla Rodowicz, Urszula Sipinska, Halina Kunicka, Irena Santor, Ewa Demarczyk, Jerzy Połomski, Karel Got, Charles Aznavour, Bonie Tyler, Demis Roussos, Boney M. Concita Bautista. Henryk Debich szczególnie pamięta rok 1969, z muzykami musiał przeciwiczyć ponad 200 partytur.

Maestro H. Debich

13 października 1967 r. „Wesoły Autobus” odbywa pierwsze tourne po USA i Kanadzie prezentując na 30 koncertach specjalny program rozrywkowy przygotowany dla amerykańskiej Polonii.

W listopadzie pod redakcją Marka Wawrzekiewicza z udziałem kompozytorów Włodzimierza Korcza i Czesława Majewskiego oraz łódzkich aktorów powstaje Radiowy Kabaret „Bąbelek”. W kabarecie występowali Elżbieta Starostecka, Ewa Mirowska, Zofia Kamińska,

Eugeniusz Kamiński. Ludwik Benoit, Ryszard Dembiński, Jerzy Przybylski, Janusz Kubicki. Pierwszy program inaugurowała piosenka „Liryczni chuligani” wykonana przez Elżbietę Starostecką. Utwór nieco później gościł w opolskim Kabaretonie. Od czasu do czasu program głosami i instrumentami wzbogacali Trubadurzy w składzie Ryszard Poznakowski, Krzysztof Krawczyk, Sławomir Kowalewski i Marian Lichtman. Powstało 15 wydań Bąbelka. Ostatni program wyemitowano w 1972 roku.

Rok 1968

W Zygrach w dawnym województwie sieradzkim oddana zostaje do użytku stacja przekaźnikowa dwa nadajniki o mocy 10 kW. W pasmach ultrakrótkich 68,51 i 73,01 MHz rozpoczęła się stałą transmisją programów lokalnych i ogólnopolskich.

Rok 1969

25 marca funkcjonująca na terenie Rozgłośni przy ul. Narutowicza 130 radiostacja nadawcza przenosi się nieopodal na Stoki do nowo wybudowanych obiektów. Kilkudziesięciometrowy maszt, który przez 14 lat służył jako stacja przekaźnikowa został zdemonstrowany.

W 1969 roku Orkiestra Mandolinistów nagrała jedyną w swojej historii płytę długogrającą. Wielki nakład porównywalny z płytami gwiazd estrady wykupiony został na pniu. Rok później umiera Edward Ciuksza dyrygent i założyciel orkiestry.

Do studia muzycznego tego roku wchodzi kompozytor Piotr Marczewski. Z orkiestrą Henryka Debicha rozpoczyna nagrania muzyki do lubianego filmu Rzeczpospolita Babska.

Rok 1970

Rozpoczyna się generalna przebudowa gmachu Rozgłośni wraz z kompleksową modernizacją studiów i urządzeń radiowych.

Jesienią 1970 roku Karol Nicze, czołowy pianista Orkiestry Polskiego Radia i Telewizji w Łodzi, dostaje się do finału VIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Zdobył w nim wyróżnienie. Karol Nicze w studio koncertowym rozgłośni nagrywał muzykę fortepianową do wielu polskich filmów m.in. Nocy i Dni oraz Kariery Nikodema Dyzmy. Pianista z Pabianic potrafił zagrać każdy repertuar od muzyki rozrywkowej, jazzowej po wybitną klasykę.

Rok 1971

Trwa przebudowa Rozgłośni. Modernizowane są kolejne studia teatralne, spikerskie, muzyczne. Rozpoczyna się również budowa studia stereofonicznego. Ogromne zasługi dla pozyskania środków na prace remontowe ponosi ówczesny Redaktor Naczelny rozgłośni Jan Pakuła, który również osobiście dogląda i pilnuje ekip budowlanych.

W trakcie nabożeństwa majowego w Archikatedrze św. Stanisława Kostki wybucha groźny pożar. Ogień zniszczył dach, naruszył sklepienia i stopił zabytkowe organy.

Dzięki szybkiej akcji ratunkowej ocalały mury i główna wieża. W kulminacyjnym momencie ogień gasiło 180 strażaków i 30 wozów strażackich ze wszystkich łódzkich jednostek. Już wieczorem na antenie radia ukazała się pierwsza relacja. Przygotował ją red. Henryk Polak.

Rok 1972

W Łodzi odbywał się Ogólnopolski Zlot Młodzieży. Zespół dziennikarski Rozgłośni przygotował dziesiątki relacji z tego wydarzenia na anteny ogólnopolską i lokalną. Niemal przez całą dobę pracowali: Urszula Mikołajczyk, Krystyna Tamulewicz, Grażyna Papier, Józef Wojcieszczyk, Henryk Polak i Włodzimierz Łuszczykiewicz. Wszyscy wymienieni to wybitni dziennikarze, Ula Mikołajczyk felietonistka i reporterka, Krysia Tamulewicz to sprawy społeczne, systematycznie śledziła też z mikrofonem jak powstawał Widzew Wschód, Grażyna Papier: wszystko co związane z kulturą i literaturą, Józek Wojcieszczyk to gwiazda Radiokuriera i reportażysta. Na tym polu ścigał się z równie utalentowanym Krzysztofem Turowskim z bratniej redakcji publicystyki, Henryk Polak relacjonował funkcjonowanie miasta i wojska, Włodek Łuszczykiewicz to z kolei „człowiek orkiestra”, uprawiał niemal wszystkie formy radiowe od informacji przez publicystykę, felietony aż po teksty literackie.

Rok 1973

W naszym mieście odbywa się Ogólnopolska Spartakiada Młodzieży. Lokalną redakcję sportową wzmocnili wysłannicy znany komentator Lesław Skinder, zdobywający popularność Włodzimierz Szaranowicz. Zmagania młodych sportowców odbywały się w różnych miejscach. Sprawozdawcy z niektórych aren chcieli nadawać na żywo, kłopot polegał na tym, że nie wszędzie były zainstalowane łącza. Jan Barkit główny inżynier i Czesław Zajączkowski sobie znanym sposobem skonstruowali urządzenie, dzięki któremu z pewnymi wprowadzającymi kłopotami udało się prowadzić bezpośrednią transmisję. Urządzenie zadebiutowało na Chojnach na stadionie przy ulicy Kosynierów.

W III Ogólnopolskim Przeglądzie Słuchowisk nagrodę za najlepszą kreację otrzymuje wybitny aktor Teatru Jaracza Bogusław Sochnacki. Nagrodę przyznano za główną rolę w słuchowisku Terapia Przestrzena Leona Gomulickiego w reżyserii Romany Mater, która również otrzymała nagrodę.

Wiosną z łódzkiej Rozgłośni po oddaniu do użytku nowego studia R-4 rozpoczyna się emisja programów stereofonicznych na falach ultrakrótkich.

Rok 1974

13 lipca jury Festiwalu Piosenki Żołnierskiej w Kołobrzegu nagradza Orkiestrę Rozrywkową Polskiego Radia I Telewizji w Łodzi „Złotym Pierścieniem” za osiągnięcia artystyczne. Nieco później do dużego muzycznego studia nagraniowego wchodzi Trubadurzy. Wraz z nimi w nagraniach kolejnych utworów bierze udział solistka zespołu Halina Żytковиak, która nie tylko śpiewała, ale też grała na różnego rodzaju instrumentach. Z Trubadurami zdobywała nagrody na festiwalach w Opolu i Kołobrzegu.

Rok 1975

W studio muzycznym trwają nagrania ścieżki dźwiękowej z muzyką do filmu Trędowata w reżyserii Jerzego Hofmana. Nagraniami kieruje Piotr Marczewski, łódzki kompozytor. Wielokrotnie współpracował z rozgłośnią, skomponował muzykę min. do takich filmów jak Rzeczpospolita Babska, Kariera Nikodema Dyzmy, Znachor. Za stołem reżyserskim jak w większości łódzkich nagrań zasiadał jeden z najlepszych reżyserów dźwięku w Polsce, Michał Targowski.

W tym roku Łódzka Orkiestra Radiowo Telewizyjna obchodzi jubileusz 25 lecia. Do studia muzycznego na nagrania coraz liczniej trafiają ówczesne gwiazdy i zespoły polskiej estrady m.in. grupa Pro Contra, Wawele z Janem Wojdakiem, Zdzisława Sośnicka, Zofia i Zbigniew Framerowie, Urszula Sipińska, Irena Santor Z orkiestrą współpracę nawiązują wybitni dyrygenci Henryk Czyż, Zygmunt Gzella.

Jedno z wydawnictw orkiestry

W 1975 roku do Polski przyleciał 88 letni wówczas, wybitny pianista, Łódzianin Artur Schnabel. Od początku wizyty w rodzinnym miejscu z mikrofonem w dłoni towarzyszyła mu Maria Hoffman popularna „Margośka” z Redakcji Muzycznej rozgłośni. Pobyt mistrza był niezwykle bogaty. Do występu w Filharmonii namówił pianistę charyzmatyczny dyrygent i szef artystyczny placówki Henryk Czyż. Wzruszony artysta na początek zagrał koncert f-moll Chopina, a występ zakończył Polonezem As – dur. Schnabel odwiedził również miejsca swej młodości ulicę Piotrkowską, Dzielną dziś Narutowicza, przy której się urodził. I w tych miejscach na radiowym posterunku zmęczona ale szczęśliwa trwała Maria Hoffman, która zresztą do końca pracy w radiu przygotowywała recenzje z każdej premiery w Filharmonii bądź Teatrze Wielkim.

Rok 1976 Wanda Warska nagrywa w studio rozgłośni muzykę do filmu Karino w reżyserii Jana Batoiego. Za realizację nagrań odpowiada młody wówczas reżyser dźwięku Jerzy Matulewicz.

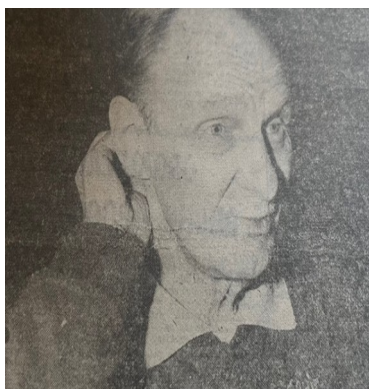
Rok 1977

Rozgłośnia kończy emisję na falach średnich. Powstaje program IV na falach ultrakrótkich w paśmie 68,51 MHz nadawany z nadajnika w Zygrach.

W studio muzycznym pojawia się zespół muzyczny Happy End. W ramach sesji nagraniowej powstaje przebój, który podczas wielu imprez śpiewała cała Polska „Jak się masz kochanie”. Autorem muzyki był lider zespołu Zbigniew Nowak, śpiewała jego żona Danuta.

Rok 1978

Red. Włodzimierz Łuszczykiewicz z łódzkiej rozgłośni zyskuje ogromną popularność w hitowej audycji „Lato z radiem” emitowanej na antenie programu pierwszego Polskiego Radia. „Dziadek Włodek” pod taką postacią występował, należał obok Barbary Kraftówny, Krystyny Czubówny „Kukułki” Bogusława Kaczyńskiego, Tadeusza Sznuka, Andrzeja Matuła, Sławomira Szofa do najpopularniejszych postaci programu. Łuszczykiewicz napisał tekst piosenki „Witaj mi moja mała”, którą Jacek Lech wyłansował na przebój „Lata z radiem”.

Dziadek Włodek z Lata z Radiem

Wiele lat później, bo w końcówce XX w. z rozgłośnią łódzką rozpoczął współpracę syn Włodzimierza Łuszczykiewicza, Wojtek lider znanego zespołu muzycznego Video.

Marek Niedźwiecki podczas jednego z programów

W tym samym 1978 roku 1 maja radiową przygodę rozpoczyna Marek Niedźwiecki, późniejsza legenda programu III Polskiego Radia, autor kultowej listy przebojów. Marek do radia trafił z rozgłośni studenckiej Radia Żak Politechniki Łódzkiej. Przy Narutowicza 130 zaczynał jako spiker i lektor. Ale od samego początku przejawiał zainteresowanie muzyką. Wiadomo było, że wcześniej lub później trafi do redakcji muzycznej. I tak się stało, przed odejściem do Warszawy trafił pod skrzydła szefowej zespołu red. Ilony Grzesiak.

Do redakcji w której były także Maria Hoffman, Krystyna Pietranek przybywało coraz więcej zdolnej młodzieży, Ania Kolasa, Renata Fice, Jurek Kijo Piotr Stanczyk i Janek Targowski popularny „Jantar”. Młodzi, ale już niezwykle utalentowani. Red. Targowski zapisał się w pamięci pasją do muzyki jazzowej. Audycje takie jak „salony jazzowe” poświęcone temu gatunkowi, to jego zasługa. Także dzięki niemu Radio Łódź ma w swej kolekcji Oskara Jazzowego.

Rok 1979

Przez całe wakacje z inicjatywy Rozgłośni odbywa się „Rajd dziennikarski dookoła Ziemi Piotrkowskiej”. Reporterzy w trakcie radiowych wędrówek odwiedzili niemal wszystkie gminy regionu. Pomysłodawca rajdu był Zbigniew Korzeniowski ówczesny szef Redakcji Publicystyki. Liczna ekipa radiowców, m.in. Urszula Mikołajczyk, Grażyna Papier, Alicja Juśkiewicz, Zofia dziwisz, Krzysztof Turowski, Wojśław Rodacki była natychmiast rozpoznawana, podróżowała bowiem charakterystyczną przyczepą campingową z Niewiadowa. To nie tylko było studio, ale kuchnia, salon i sypialnia zarazem

Tak reklamowano rajd po ziemi piotrkowskiej

Jesienią 1979 r. w Piotrkowie Trybunalskim odbyły się Doroczne Dożynki Ogólnopolskie. Wówczas ogromne pole do popisu mieli koledzy z ówczesnej redakcji rolnej: Elżbieta Dobrowolska, Bogdan Szurgot. Przewodził całej grupie szef redakcji Henryk Smolaga. Bardzo lubiany zupełnie niekonfliktowy dziennikarz, prawnik z wykształcenia, znajdujący na co dzień doskonały kontakt z rolnikami i mieszkańcami wsi. Słynne były jego wyprawy w teren, poza setką nagrań do rozgłośni trafiały różne plony z pól i ogrodów. Nieco wcześniej członkiem redakcji był również Aleksander Świekowski „hrabia Olo”, który wyemigrował do Monachium i nadawał z Radia Wolna Europa.

Tego samego roku w studio muzycznym radia kolejne ciekawe nagrania. Z Krakowa zawitał zespół Wawele z liderem Janem Wojdakiem. Grupa nagrała m.in. znane przeboje „Biały latawiec” i „Zostań z nami melodio”. Oba utwory stały się wielkimi hitami Lata z Radiem.

Rok 1980

Po narodzinach „Solidarności”, w łódzkim przemyśle lekkim powstała Tymczasowa Komisja Włókniarzy. W końcu roku w dawnych ZPB im. Marchlewskiego (dzisiejsza

Manufaktura) doszło do kluczowych rokowań między komitetem strajkowym a komisją rządową. Komisja, kierowana przez Marka Czekalskiego, wywalczyła wyższe płace i poprawę warunków socjalno-bytowych dla niedofinansowanych pracowników przemysłu lekkiego. Reporterzy Łódzkiej Rozgłośni, co dotychczas rzadko się zdarzało, na żywo relacjonowali te ważne wydarzenia.

W Polsce trwa solidarnościowy zryw, a pod Otłoczynem w okolicach Torunia wydarzyła się największa tragedia w powojennej historii polskiego kolejnictwa. W wyniku czołowego zderzenia pociągu osobowego relacji Toruń Główny – Łódź Kaliska z pociągiem towarowym zginęło 67 osób, a 64 zostały ranne. Na miejscu katastrofy szybko znalazł się reporter łódzkiego radia Krzysztof Turowski. W Łodzi natomiast pod kierownictwem ówczesnego Prezydenta Miasta Józefa Niewiadomskiego powołano sztab kryzysowy, skąd także przekazywano gorące relacje na antenę.

Katastrofa kolejowa nieopodal Torunia

Rok 1981

W Zduńskiej Woli odbyły się uroczystości poprzedzające kanonizację o. Maksymiliana Kolbe. Wśród przybyłych gości uwagę przykuwała obecność działaczki Solidarności czołowej opozycjonistki Anny Walentynowicz. Radio Łódź poświęciło temu wydarzeniu sporo miejsca. Obszerne relacje przygotowywała Zofia Dziwisz.

13 grudnia rozgłośnia obchodzi jubileusz 50 lecia istnienia

Józef Wojcieszczyk i Ryszard Kozłowski

Tego samego dnia WRON wprowadza stan wojenny. Do radia wkracza wojsko i służba bezpieczeństwa, w eterze cisza. Z etatowych pracowników tylko garstka osób ma prawo wstępu do budynku przy ul. Narutowicza 130.

Rok 1982

Po pokonaniu w Warszawie Legii 2:0 Widzew zdobywa drugie w swej historii mistrzostwo Polski. Dzięki tytułowi łódzki klub awansował do Pucharu Europy Mistrzów Krajowych. Toczył niezapomniane zwycięskie pojedynki z Liverpooliem, czy Juventusem Turyn. Dzięki łódzkiemu radiu kibice na żywo mogli usłyszeć przebieg zmagania z Liverpoolu, Turynu. Relacje radiowe prowadził red. Zbigniew Wojciechowski. W rewanżu do Łodzi przyjechał wielki Juventus.

7 grudnia w jednym z bloków na Retkini doszło do ogromnej tragedii. Wybuch gazu niemal całkowicie zniszczył jedną klatkę. Zginęło 8 osób m.in. znakomity psycholog prof. Stanisław Gerstmann. Reporterzy Radia Łódź Wojciech Rodacki, Wojtek Barczak na bieżąco informowali o wybuchu towarzysząc ratownikom i służbom medycznym.

Rok 1984

Pod redakcją Tadeusza Szewery ukazuje się książka poświęcona ludziom i audycjom łódzkiego radia pt. „Barwny świat mikrofonu. Wspomnienia radiowców.” Znani i uznani radiowcy publikują swe wspomnienia i wrażenia związane z pracą w radiu jak i samą Łodzią. Red. Szewera to uznany lieterat, gawędziarz autor wielu książek m.in. ogromnej antologii piosenek Polski Walczącej „Niech ją wiatr poniesie.”

Romana Mater reżyser i red, Tadeusz Szewera

Rok 1985

Sobotnie lipcowe południe, w mieście kanikuła, a radiowym studiu ruch. Aby wystąpić w kolejnym wydaniu Lata z radiem budynek przy ulicy Narutowicza 130 odwiedzają Ireneusz Dudek, który gości w Łodzi z projektem Shakin Dudek. Zaraz po nim do studia z przytupem wkracza Zbigniew Boniek były piłkarz Widzewa, a wówczas już gwiazdor Juventusu Turyn.

Rok 1987

Papież [Jan Paweł II](#) odwiedził Łódź 13 czerwca 1987 roku, podczas swojej III Pielgrzymki do Polski (pod hasłem "[„Prawda, nadzieja i miłość”](#)"). Spędza w mieście tylko około 8 godzin, ale wydarzenie gromadzi setki tysięcy wiernych, którzy witali go z ogromną radością przy ul. Popiełuszki, a następnie w Katedrze Łódzkiej. Tam Papież przewodniczył mszy świętej i spotkał się z wiernymi, co jest do dziś jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Łodzi. Niezwykle wzruszające było spotkanie z łódzkimi włókniarkami. Ojciec Święty po raz pierwszy w czasie pontyfikatu odwiedził zakład pracy Relacje radiowe zarówno na antenę ogólnopolską jak i lokalną przygotowywała specjalna ekipa. Reporterów warszawskich wspomagali dziennikarze Radia Łódź, z lotniska Lublinek transmisję prowadzili Paweł Jędras i Marek Mamos, zaś z Zakładów Przemysłu Bawełnianego im. Obrońców Pokoju w trakcie spotkania z łódzkimi włókniarkami Andrzej Berut.

Jan Paweł II w Obrońcach Pokoju

Rok 1988

W Poznaniu Program Pierwszy Polskiego Radia podsumował wyniki ogólnopolskiego konkursu na małą formę dźwiękową. Pierwszą nagrodę zdobył łódzki dziennikarz Andrzej Berut. Autor zaprezentował nagranie z klientami stojącym w kolejce po alkohol przed DH Magda. Tytuł minireportażu „Za czym kolejka ta stoi”. W konkursie oceniano kilkadziesiąt prac ze wszystkich rozgłośni regionalnych. Nagrodą był miesięczny staż w redakcjach programów centralnych m.in. Sygnałach Dnia, Magazynie z kraju i ze świata, Zapraszamy do Trójki i w samej redakcji dzienników.

Grażyna papier i Andrzej Berut

24 grudnia 1988 r po raz pierwszy w historii rozgłosi na jej antenie w pasmie porannym Metropolita Łódzki Arcybiskup Władysław Ziśłek wygłasza krótkie orędzie do wiernych diecezji.

Rok 1989

Po wygranych 4 czerwca wyborach przez stronę demokratyczną szybkie zmiany następują również w polskiej radiofonii. W rozgłosniach regionalnych powoływani są nowi redaktorzy naczelni. W Łodzi zostaje nim redaktor Zbigniew Wojciechowski, znany dziennikarz, komentator sportowy, reportażysta.

Rok 1990

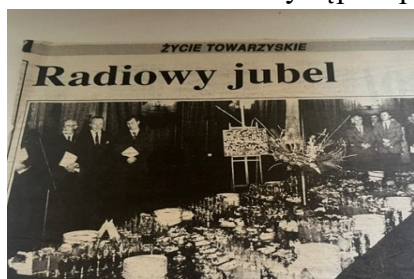
W Gdańsku trwa Krajowy Zjazd Solidarności. Ma zostać wybrany przewodniczący Związku. Rywalizują Lech Wałęsa i Andrzej Słowik. Specjalną wysłanniczką na to wydarzenie była Zofia Berut, która w tym czasie obsługiwała wszystkie ważne wydarzenia związane z łódzką Solidarnością.

Po 39 latach działalności, setkach koncertów, tysiącach minut taśm nagranych, wspaniałych występów festiwalowych decyzją Radiokomiteu rozwiązano Orkiestrę Polskiego Radia i Telewizji w Łodzi. W radiowym archiwum pozostały nagrania, partytury i niektóre instrumenty, w magazynach zaś wisiały smokingi muzyków.

Rok 1991

W nocy z 12 na 13 stycznia 1991 roku w ramach siłowego zdławienia niepodległościowych dążeń Litwy radzieckie siły specjalne zaatakowały wieżę telewizyjną w Wilnie. Radio Łódź po raz pierwszy w historii miało własnego korespondenta zagranicznego styczniowych wydarzeń. W rolę „korespondenta wojennego” wcielił się Piotr Wolski. W Radiu Łódź następują nie tylko zmiany programowe, również wizerunkowe. Zostaje zaprojektowane pierwsze w historii logo, słynna czarna płyta. Przygotował je łódzki grafik Romuald Kuchciak. Bloki programowe otrzymują nowe sygnały i tzw. jingle. Komponuje je i rejestruje Paweł Serafiński muzyk związany z orkiestrą radiową, wieloletni klawiszowiec Krystyny Prońko.

Radio Łódź świętowało jubileusz 60 lecia swego istnienia. Przybyli radiowcy z całego kraju, zaś pracownicy rozgłosni z dumą i satysfakcją wspominali to co udało się zrobić. Jubileusz uświetnił występ Kapeli Reymontowskiej oraz znakomity koncert Hanny

Muzeum Historii Miasta miejsce uroczystości

Większość regionalnych rozgłośni publicznego radia w Polsce, w tym Rozgłosnia Łódzka, rozpoczyna nadawanie programu przez 24 godziny na dobę. Wiązało się to z transformacją ustrojową i otwarciem eteru. W Radiu Łódź podzielono program na cztery główne pasma: poranne Radioranek, przedpołudniowe MIKS – muzyka, informacja, komunikat, sensacja, południowe AMBI – auto, moto, biznes i popołudniowe WIR – wydarzenia, informacje, relacje. W paśmie południowym startuje konkurs „Radio Łódź moim Radiem”. W trakcie programu prowadzący dzwonił do wybranych losowo osób. Jeśli ktoś zamiast tradycyjnego *halo*, mówił *Radio Łódź moim radiem* otrzymywał 100 zł nagrody, co w tym czasie było niezłą sumą. Konkurs cieszył się ogromną popularnością. W urzędach, sklepach, placówkach usługowych w godzinach południowych wręcz blokowano telefony.

Radio Łódź notuje wówczas niespotykaną słuchalność, słyszeć je w sklepach, taksówkach, urzędach, kawiarnianych ogródkach. Słuchalność wg ówczesnych badań przekraczała 30 proc. populacji regionu łódzkiego. Pojawiają się nowe pozycje programowe. M.in. Alicja Juśkiewicz inauguruje audycję ekumeniczną pt. Arka. Znajdują się w niej relacje dotyczące wydarzeń w kościele katolickim i innych wyznań. Adam Kołaciński uruchamia i prowadzi na żywo pierwszą w Łodzi radiową listę przebojów.

Bodaj po raz pierwszy w historii radiofonii szeroki dostęp do anteny otrzymuje młodzież. Samodzielnie przygotowuje cykliczny program emitowany na żywo. Gospodarzami Wolnego Radia Szkolnego zostają Marcin Mendelbaum, Kuba Wielgus, Marcin Wąsiewicz i Adam Owczarek. Marcin zostaje nieco później jednym z bardziej znanych dziennikarzy radiowych, w rozgłosni łódzkiej prowadzi niemal wszystkie pasma od porannego do wieczornego. Kuba pracuje w Redakcji Muzycznej, angażuje się w przedsięwzięcia związane z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy.

Powstaje nowa audycja – dla dzieci „Hej!” pod red. Joanny Sikorzanki, Głównym inżynierem rozgłosni zostaje Witold Skrzydłowski wytransferowany z Politechniki Łódzkiej. Niemal z marszu przystępuję do modernizacji studiów radiowych, tak aby mogły konkurować z czołowymi stacjami w kraju.

Jesienią 1991 roku odbywają się pierwsze po wojnie demokratyczne wybory do Parlamentu. Radio Łódź na antenie na żywo zorganizował prawdziwe prawybyry. Ocenie słuchaczy poddali się Leszek Miller i Stefan Niesiołowski. Głosami słuchaczy zwyciężył Niesiołowski. Co ciekawe słynny opozycjonista przyjechał do radia rowerem, a Leszek Miller Lancią.

Rok 1992

14 lutego w Studio muzycznym S – 1 zainaugurowano cykl akustycznych koncertów „Bez Prądu”. Wystąpił Grzegorz Ciechowski wraz z Republiką, towarzyszyli artyści Atrakcyjny Kazimierz i Kayah. Jak pisali wówczas muzyczni komentatorzy nastąpiło prawdziwe narodziny gwiazdy. Koncerty były rejestrowane przez TVP i odtwarzane w programie drugiej telewizji.

Przy organizacji koncertów Bez Prądu ogromny wkład wnieśli Adam Kołaciński, Maciek Pilarczyk, Marcin Tercjak i Tomek Kępski. Sukces i popularność wydarzenia bez nich byłby niemożliwy.

Grzegorz Ciechowski podczas koncertu w studiu S-1

Rok 1993

W styczniu rusza pierwszy Plebiscyt "Łodzianin Roku", w którym mieszkańcy wybierają osobę, która najbardziej zasłużyła się dla Łodzi. Plebiscyt, którego pomysłodawcą był Andrzej Berut, przez lata cieszy się prestiżem i ogromnym zainteresowaniem wśród Łodzian. Tytuły przyznawane są za działalność społeczną, kulturalną oraz inne działania na rzecz lokalnej społeczności. Pierwszymi laureatami zostali: Andrzej Ostoja Owsiany – polityka, Andrzej Pawelec – ekonomia, Jaromir Jedliński – kultura.

Andrzej Ostoja Owsiany podczas uroczystości

1 marca Rozgłośnia Polskiego Radia w Łodzi zostaje przekształcona jako jedna z 17- tu rozgłośni regionalnych w spółkę skarbu państwa. W skład pierwszego Zarządu decyzją Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji powołani zostali: Andrzej Berut – Prezes Zarządu, Krystyna Olczyk i Tomasz Kępski – członkowie Zarządu. Zaczyna się nowy rozdział w długiej historii Radia Łódź. Następują zmiany organizacyjne, programowe. Budowana jest silna Redakcja Dzienników, podstawa nowoczesnego radia. Przychodzą do niej młodzi, ambitni reporterzy, najczęściej z rozgłośni studenckich; Bogusław Potoniec, Marek Wilczak, Piotr Wolski, Jarek Turek, Jarek Manowski, Mariusz Woźniczka – później członek Zarządu Radia Łódź. Nieżyjący już Jarek Manowski był znakomitym prezenterem, prowadził wiele programów głównie Radioranek i popołudniowe Aktualności.

Był również gospodarzem cyklicznego programu, w którym gościem był znakomity łódzki alergolog prof. Krzysztof Buczyński. Te spotkania cieszyły się dużą popularnością wśród słuchaczy. Większość programów na żywo realizują Jolanta Kozłowska, Iwona Błaszczyk, Ewa Szymańska, Basia Hejwowska, Basia Pawłowska, która spełnia się również w realizacji nagrań muzycznych w studio Henryka Debicha.

Jola Kozłowska przy konsolidzie

Męska ekipa realizatorów to m.in. Sławek Walczyk, niestety nieżyjący już Jarek Czajka i Andrzej Papajak, który jako następca Romany Mater również realizował reportaże, reżyserował liczne nagradzane słuchowiska. Andrzej przejął pałeczkę i umiejętności po wybitnych w tej dziedzinie poprzednikach.

Powstaje pierwsze w historii Biuro reklamy. Na jego czele staje Piotr Wandachowicz. Do zespołu dołączają młodzi, gniewni, przede wszystkim kreatywni Monika Czerska, która jednak szybko połączyła bakcyli reporterskiego i zasilila zespół dziennikarski stając się przez wiele lat ostoją redakcji informacji, a także lubianą prezenterką zwłaszcza południowych programów.

Podwaliny pod nowoczesny marketing i promocje kładą Sylwester Skrobek, Kuba Chwist, Paweł Olewiński. Nieco później dołącza do nich niezwykle dynamiczna i pełna pomysłów, zwariowana Dorota Palmowska. Biuro nawiązało współpracę z agencją reklamową PIX film na czele z operatorem Tomkiem Lewińskim, powstaje cykl świetnych filmów reklamujących rozgłoszenie. Niekiedy odważnych na tamte czasy, jak choćby z księdzem w roli głównej, wychodzącym z popularnej sławki. To były najlepsze czasy Biura Reklamy. Radio Łódź wizerunkowo wyprzedziło konkurencję o wiele lat.

To również czas szybkiego rozwoju działu transmisji. Bez Tomka Podwysockiego, Piotra Samolówki nie byłoby udanych koncertów Bez Prądu wielu relacji z różnych wydarzeń odbywających się w każdym zakątku województwa łódzkiego.

Niezwykle ważną rolę w funkcjonowaniu nowoczesnego radia regionalnego odgrywali korespondenci. O atrakcyjność programu z Sieradza dbali Jerzy Witaszczyk, Wojtek Muzal, dziś dziennikarz Radia TOK FM i Marek Nieradko z Piotrkowa Paulin Płomiński, ze Skierniewic Teresa Grabowska, z Kutna Krzysztof Michalski, z Radomska Wojtek Bojdo. Dzięki korespondentom regionalnym znacznie rosła obecność Radia Łódź w najodleglejszych zakątkach województwa.

Marek Nieradko

Latem 1993 roku w ogrodach rozgłośni rozpoczyna się cykl koncertów plenerowych. Inauguruje go grupa Maanam w swym eksportowym składzie z Korą, Markiem Jackowskim. Kora śpiewa największe przeboje Boskie Buenos, Cykady na Cykladach, Kocham Cię Kochanie Moje, Karkowski spleen, zgromadzona publiczność reaguje entuzjastycznie. Koncert zgromadził 3 tysiące widzów.

Kora i Marek Jackowski

W kolejnych koncertach wystąpił m.in. Grzegorz Ciechowski z Republiką w składzie Zbigniew Krzywański, Ciesielski i Leszek Biolik oraz Eklektyczne Gitary ze swym liderem Kubą Sienkiewiczem.

Rok 1994

23 grudnia Radio Łódź organizuje największą w Łodzi Wigilię Charytatywną dla biednych, starszych i samotnych osób. Przedsięwzięcie przygotowywane jest dzięki pomocy sponsorów, którzy włączyli się w pomaganie najbardziej potrzebującym mieszkańcom Łodzi. Tradycyjnie partnerami byli: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Polski Czerwony Krzyż i Bank Żywności im. Marka Edelmana. Rozgłośnia zorganizowała 19. spotkań wigilijnych.

Tego roku odbywa się radiowa premiera „Obrony Sokratesa” Platona. Wcześniej w Wilnie tego zadania podjął się Aleksander Zelwerowicz, później w Warszawie Stefan Jaracz. Gwiazdą łódzkiego słuchowiska był wybitny aktor Bogusław Sochnacki. Reżyserował Ryszard Żuromski

Rok 1995

Rada Nadzorcza odwołuje pierwszy zarząd. Nowym prezesem zostaje Małgorzata Kamińska. Od tego czasu w Radiu Łódź na szczeblu zarządczym dochodzi do częstych rewolucji kadrowych.

Do 2024 roku przez siedzibę przy ulicy Narutowicza 130, przewinęło się dwanaście Zarządów. Na ich czele stają m.in. Wacław Bierkowski, Krzysztof Sadowski, Jerzy Machejek, Dariusz Szewczyk, Krzysztof Jędrzejczak, Marek Skłodowski. Arkadiusz Paluszkiewicz. Klamrą spinającą staję się zapoczątkowany w 2023 roku w radiofonii publicznej i telewizji proces likwidacyjny. W Łodzi kieruje nim Jacek Grudzień.

Rok 1996

„Panie Turek kończ Pan ten mecz” – jeden z najbardziej legendarnych cytatów w historii dziennikarstwa sportowego. Wykrzyczał go były dziennikarz sportowy Polskiego Radia Tomasz Zimoch wychowanek rozgłośni łódzkiej. To był historyczny sukces drużyny Widzewa, mimo przegranej z Broendby Kopenhaga 2:3 łódzki zespół i tak awansował do Ligi Mistrzów. Turecki arbiter Ahmet Caliar niemiłosiernie przedłużał spotkanie, stąd błagalny apel Zimocha.

Rok 1997

W Łodzi przez trzy dni trwa pierwszy „Festiwal Muzyki Filmowej” głównym bohaterem był wybitny muzyk, kompozytor Wojciech Killar, który przy tej okazji otrzymał statuetkę Artura przyznawaną przez Muzeum Kinematografii. Impreza zgromadziła gwiazdy filmu, muzyki i sztuki. Bohater był rozchwytywany przez dziennikarzy, a jedyne go ekskluzywnego wywiadu radiowego udzielił Jackowi Grudniowi dziennikarzowi rozgłośni. Warto dodać, że obok nieżyjącego już Tomka Gaduły Zawratyńskiego producentem festiwalu był radiowiec Andrzej Berut.

Rok 1998

Jan Machulski znakomity aktor, słynny Kwinto z filmu Vabank zostaje Łodzianinem roku 1988. Dziekan Wydziału Aktorskiego miał godnych rywali m.in. Leona Niemczyka, Marka Dziubę, Marka Janiaka, Piotra Pustelnika, Andrzeja Makowieckiego, Artura Partykę. Jan Machulski wychował całą plejadę polskich aktorów Artura Barcisia, Cezarego Pazurę, Zbigniewa Zamachowskiego, Wojciecha Malajkata. Wyreżyserował mnóstwo spektakli dyplomowych, jego studenci zdobywali nagrody podczas dorocznych Festiwali Szkół Teatralnych organizowanych w Łodzi. „Jest to dla mnie wielka, wspaniała nagroda mówi podczas uroczystej gali Machulski, chyba największa w moim życiu. Oskara nie miałem. Urodziłem się w Łodzi i już wtedy po raz pierwszy zostałem łodzianinem, w owym czasie nie ode mnie to zależało mówił po wyborze wzruszony laureat. Po raz drugi wybrano mnie właśnie teraz. Poczułem, że cała moja miłość do tego miasta, jego szkoły i łodziaków odwzajemniła się.

Dziekan Jan Machulski podczas uroczystości wręczenia statuetki

W 1998 r po raz drugi w swej wtedy 90 letniej historii tytuł Mistrza Polski w piłce nożnej zdobyła drużyna ŁKS u. Właścicielem drużyny był biznesmen Antoni Ptak, bardzo wspierany od strony prawnej i organizacyjnej Witold Knychalski twórca znakomitego Festiwalu Czterech Kultur. Trenerem drużyny był Marek Dziuba. A w Radiu Łódź jak zawsze przy takiej okazji wydarzenie zgodnie relacjonowali zgodnie Dariusz Postolski zagorzały widzowiak i Piotr Andrzejczak urodzony elkaesiak. Można rzec, że w rozgłośni sympatie kibicowskie dzieliły się pół na pół. Wtedy jednak z dumy najbardziej pękał młody, zdolny dziennikarz Jacek Grudzień. Z miłości do swej drużyny mógł zrobić wiele. Potrafił wejść do gabinetu szefa radia i przyozdobić doniczki z kwiatami w chorągiewki ŁKS u ze słynną plecionką

Rok 1999

Marek Edelman jeden z dowódców Powstania w Getcie , znakomity lekarz odbiera tytuł Łodzianina roku 1999. Po wojnie w przeciwieństwie do innych nie wyjechał z Polski. Zamieszkał w Łodzi gdzie skończył studia medyczne. Wielokrotnie wyrzucany z pracy, w 1968 roku odmówiono mu zatwierdzenia habilitacji. Jego dzieje spisała Hanna Krall w wywiadzie rzece „Zdążyć przed Panem Bogiem. Dziwi mnie, że to akurat ja zwyciężyłem mówił Edelman po wyborze. Z Łodzią nie łączą mnie sentymenty. Tu mało było sentymentów, a dużo pracy. Zaś prof. Jan Karski słynny kurier tak oceniał bohatera: Jest najszlachetniejszy z najmądrzejszych. Jest szlachetny i mądry.

Dr Marek Edelman

Bohater Getta, znany był z tego iż niezbyt chętnie udzielał wywiadów. Poza uroczystością w Pałacu Poznańskim kiedy chętnie odpowiadał na pytania, jeszcze dwukrotnie dla rozgłośni uczynił wyjątek. Pierwszy raz z okazji otrzymania najwyższego polskiego odznaczenia Orderu Orła Białego. I drugi raz kiedy Marka Edelmana w jego domu odwiedził Prezydent Czech Vaclaw Havel z małżonką Dagmarą.

Radio Łódź doskonalili i uatrakcyjniali program. W wakacje ruszył cykl koncertów wyjazdowych. Radiowcy odwiedzili Opoczno, Wieruszów, Sieradz. Atrakcją koncertów na podsumowanie były występy grupy Raggatack, Trubadurów i formacji Ich Troje.

Główną atrakcją stają się jednak relacje reporterskie „Radia Patrol”. Czarno – żółte motocykle marki Honda SLR 650 od rana do wieczora przemierzały ulice Łodzi. Najczęściej na motorach zasiadali Radek Wilczak i Maciek Zalewski. Przemierzali ulice miasta i na gorąco informowali o tworzących się korkach, pomagali mieszkańcom Łodzi sprawniej poruszać się

po zatłoczonych arteriach. Często zatrzymywani pomagali mieszkańcom miasta w rozwiązywaniu różnych problemów.

Radek Wilczek dosiadający Hondę

W ramach uatrakcyjniania programu rozgłośnia zakupiła radiową wersję Trylogii Henryka Sienkiewicza w reżyserii Janusza Kukuły zrealizowaną w studiach teatralnych Polskiego Radia. W kolejnych odcinkach Ogniem i mieczem, Pana Wołodyjowskiego, Potopu występowali czołowi polscy aktorzy. Słuchacze Radia Łódź każdego dnia w porze przedpołudniowej mogli usłyszeć i podziwiać w roli Zagłoby-Krzysztofa Kowalewskiego, Kmicica - Andrzeja Zielińskiego, Bohuna - Henryka Talara, Azji Tuhajbejowicza - Roberta Gonerę. W Ogniem i Mieczem i Potopie w rolę Pana Wołodyjowskiego wcielił się Olgierd Łukaszewicz, zaś w samym Panu Wołodyjowskim w postać Pana Michała wcielił się Marian Opania.

Jak zawsze o sile radia stanowi szybka i rzetelna informacja. Redakcję dzienników tworzą utalentowani, sprawni reporterzy m.in. Monika Czerska, Agnieszka Fijałkowska, Agata Gwizdała, Beata Janowska, Robert Chojecki, Piotr Krysztofiak, Maciek Trojanowski, Hubert Bekrycht, Bartek Florczak, Marcin Mendelbaum. A wszystko to koordynował, niestety przedwcześnie zmarły bardzo oddany rozgłośni Jarek Manowski sekretarz programowy.

W cotygodniowym piątkowym dodatku telewizyjnym Ekspresu Ilustrowanego o prawie 100 tysięcznym nakładzie na ostatniej stronie można przeczytać „Co słyszać czyli Radio Wieści.

Ostatnia strona okładowa dodatku telewizyjnego EI

Po wakacjach z inicjatywy Krystyny Pietranek rusza Salon artystyczny pn. „Gwiazdy Wokalistyki”. Wieczór otworzyła wokalistka światowej sławy Jadwiga Rappe, której przy fortepianie towarzyszył Mariusz Rutkowski. Recital wypełniły pieśni M. Karłowicza, A. Dworzaka, R. Straussa.

W dużym studio łódzkiego radia zorganizowano konferencję prasową dla wszystkich łódzkich mediów. Przybył gość specjalny Premier Jerzy Buzek.

Płyta wydana z okazji pobytu Jerzego Buzka

Ulica Piotrkowska staje się miejscem koncertów organizowanych przez Radio Łódź. Były one sensacją i atrakcją. Tuż obok Pasażu Schillera z solowymi koncertami wystąpili genialny trębacz Tomasz Stańko i znakomity pianista i dowcipny artysta Waldemar Malicki. Wydarzenie gromadziło setki uczestników nie tylko melomanów, ale licznych przechodniów. Dźwięki trąbki i fortepianu niosły się hen ulicą Piotrkowską niemal do Placu Niepodległości. Znany z poczucia humoru Waldemar Malicki w czasie uzgadniania występu zażartował, że bardzo chętnie zagra ale na białym instrumencie. Niestety takim radio nie dysponowało.

Do Łodzi przyjechał włoski tenor Andrea Bocelli, artysta część utworów wykonał bezpośrednio z balkonu Teatru Wielkiego. Występ oklaskiwało tysiące słuchaczy zgromadzonych na i wokół Placu Dąbrowskiego. Radio Łódź również miało udział w tym wydarzeniu transmitując na żywo cały koncert. Nie było to łatwe, z ówczesnym dyrektorem teatru Marcinem Krzyżanowskim trzeba było stoczyć bardzo trudne wielogodzinne negocjacje. Prawnicy, Ania Kolasa bezpośrednio odpowiedzialna za koncert momentami odchodzili od zmysłów.

Andrea Bocelli

Dla swoich wiernych słuchaczy rozgłośnia przygotowała andrzejkowy prezent. Akustycznie w studiu S-1 zagrał zespół Myslowitz z Arturem Rojkiem.

VIII Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy przebiegała w Łodzi jak zawsze spontanicznie i atrakcyjnie. Wśród wielu ciekawych przedsięwzięć warto odnotować koncert na ulicy Piotrkowskiej. Przeboje z polskich seriali śpiewali politycy, naukowcy, dziennikarze. Tytułowy utwór z serialu Klan zaśpiewali szefowie Gazety Łódzkiej, Oddziału TVP i Radia Łódź.

Witold Skomorowski, Paweł Jędras i Andrzej Berut

Rok 2000

Przełom wieków. Radio Łódź umiliło słuchaczom wejście w następne stulecie. W Pasażu Rubinstejna ustawiło specjalną estradę. W sylwestrową noc wraz z setkami łódzian bawiły się zespoły i wokaliści Ich Troje, 50%, Ziemek Kosmowski.

1 stycznia Radio Łódź w związku z likwidacją na terenie całego kraju stacji nadawczych pracujących w paśmie 65,5 – 74 MHz zaprzestało nadawania na częstotliwości 73,01 MHz. Słuchaczom posiadającym stary typ odbiorników Rozgłośnia zaoferowała bezpłatną możliwość przestrojenia ich do odbioru programu w głównym paśmie na częstotliwości 99,2 MHz.

Ruszyła wielka akcja promocyjno – wizerunkowa dla czytelników Expressu Ilustrowanego i słuchaczy Radia Łódź. Sklepy i inne placówki, w których można było zobaczyć gazetę i usłyszeć radio otrzymywały specjalne gadżety ufundowane przez obie redakcje.

Walentynki 2000r miały na antenie szczególny charakter. Jeden z programów współprowadziła Maryla Rodowicz, która opowiadała o tym jakich mężczyzn lubi i kim był w jej życiu. tajemniczy Wojtek. Można było też spędzić popołudnie w Horteksie z Andrzej Piasecznym Piaskiem. A wieczorem kolacja przy świecach w Savoyu. W finałowym konkursie najbardziej walentynkowa para otrzymała pierścionek z brylantem.

W wakacje 2000 roku spod Wawelu ruszyła Wisła nasza radiowa Syrenka, przerobiona na amfibie. Przez kilka miesięcy Radek Wilczek i Przemek Wiśniewski przystosowywali samochód do rejsu. Matką chrzestną została znana aktorka Katarzyna Figura stąd nazwa samochodowej amfibii „Figurenka”. Przez dwa tygodnie Radek i Przemek płynęli do Gdańska. Reporterzy kilka razy dziennie łączyli się z macierzystą stacją relacjonując przebieg wyprawy po Wiśle. W niektórych miastach Włocławku, Toruniu, Płocku na nabrzeżach gromadzili okoliczni mieszkańcy witając naszych dziennikarzy.

Była to doskonała promocja stacji, o wydarzeniu informowały niemal wszystkie najważniejsze media ogólnopolskie. A na nabrzeżu Wełtawy na zakończenie rejsu na czele z matką chrzestną czekały tłumy turystów.

Przemysław Witkowski i Radosław Wilczek tuż przed wypłynięciem

Radio Łódź w roku początkującym nowe stulecie organizuje debatę prezydencką. Na pytanie dziennikarzy radiowych, telewizyjnych i prasowych odpowiadali urzędujący prezydent Tadeusz Matusiak i były władarz miasta Marek Czekalski.

Marek Czekalski i Tadeusz Matusiak w radiowym studio

Rok 2001

12 lipca na cmentarzu w Pabianicach, pabianiczanie, współpracownicy, przyjaciele z łódzkiej rozgłośni pożegnali znakomitego dyrygenta, kompozytora Henryka Debicha. Rodzina mistrza batuty do pabianickiego muzeum przekazała blisko 300 pamiątek związanych z kompozytorem.

1 września Wydział Techniki Radiowej, uruchomił studio emisyjne pracujące w technice cyfrowej. Tym samym rozpoczęła się w Rozgłośni era radia cyfrowego. Otworzyło ono możliwość sprostania nawet największym wymaganiom technicznym, stawianym nam przez Słuchaczy.

Joanna Sikorzanka wybitnie utalentowana dziennikarka Rozgłośni w Ogólnopolskim Konkursie na reportaż i dokument radiowy zdobywa dwie pierwsze nagrody. Pierwszą za utwór „Ślady” w kategorii reportaż o walorach literackich i dokumentalnych. Drugą za reportaż wydarzeniowy, poszukujący śledczy za utwór „Limanka na koniec świata”

Rok 2002

13 sierpnia rozgłośnia zwiększyła moc nadawania z 10 do 30 kilowatów. Dzięki tej zmianie słyszeć nas znacznie lepiej. Swoim zasięgiem obejmujemy już całe województwo łódzkie docierając do wszystkich jego mieszkańców.

Rok 2003

Program Radia Łódź realizowany jest za pomocą nowoczesnego systemu komputerowego o nazwie DIRA. Z tego systemu korzystają największe rozgłośnie radiowe w zachodniej Europie. Istniejący od 1992 roku system na bieżąco jest aktualizowany. Dziennikarze z żalem żegnają popularne „zetki”, służące do manualnego montażu taśmy dźwiękowej.

Rok 2005

Siostrzana instytucja Łódzki Ośrodek Telewizyjny TVP 3 obchodzi jubileusz 40 lecia powstania. Bierze w nim udział wielu radiowców. Na przestrzeni lat studia słynnego budynku przy ulicy Sienkiewicza wzmacniali dziennikarze Radia Łódź. M.in. Iga Wileńska, Biruta Żylis, Grażyna Jeżewska, Edward Szuster, Michał Walczak, Wacław Bierkowski, Wiesław Machejko, Andrzej Królikowski, Marek Pietrak, Hubert Bekrycht, Jacek Grudzień.

Redaktor Wiesław Machejko

Rok 2006

Radio Łódź obchodzi jubileusz 75 lecia istnienia. Z tej okazji ukazało się specjalne wydawnictwo, historia zapisana na taśmach dźwiękowych.

Płyta wydana z okazji jubileuszu

Rok 2010

Rozpoczęła się przebudowa programu. Zespół ramówkowy rozpatrzył 22 propozycje złożone przez radiowców. W nowej ramówce pojawiły się m.in. takie pozycje jak: Na dzień dobry, Budzik, Za kółkiem, puls Miasta i Regionu, łódzki Pitaval, Melpomena.

Rok 2011

Na rynku w Manufakturze zespół radia i tysiące Łodzian, słuchaczy rozgłośni, świętowali jubileusz 80 lecia powstania Radia Łódź. Wśród wielu atrakcji na szczególną uwagę uczestników wydarzenia zasłużył znakomity występ zespołu Blue Cafe. Na zakończenie imprezy nad Manufakturą rozbłysły tysiące świateł. Kilkanaście minut trwał niespotykany dotąd w Łodzi pokaz ognia sztucznych.

W tym samym roku przed Świętami Bożego Narodzenia gościem Jacka Grudnia w Radioranku był były ambasador Izraela w Polsce prof. Szewach Weiss. To niezwykle barwna postać, tym razem słuchaczy oraz prowadzącego ambasador zaskoczył tym, iż niespodziewanie na antenie zaśpiewał popularną polską kolędę „Bóg się rodzi”

Rok 2013

17 maja oficjalnie zaprezentowane zostało odświeżone logo rozgłośni. Początek dała uroczystość zorganizowana przed radiem, a na ścianie budynku pojawił się znak graficzny, ogromna płyta winylowa z pomarańczowymi akcentami.

Pamiątkowe zdjęcie przed Rozgłośnią

W połowie września na rynku głównym w Manufakturze trwała akcja „Dinner in the sky”. W jej ramach na wysokości ponad 50 metrów na specjalnej platformie poza podziwianiem panoramy miasta, serwowane smakołyki. Podniebne śniadanie z cudownym widokiem na panoramę Łodzi spożywała ekipa Radia Łódź przekazując relację.

Jacek Grudzień i autor kalendarium

Rok 2014

7 stycznia Radio Łódź uruchomiło nowy serwis internetowy. Portal jest zbiorem informacji z Łódzi regionu.

Rozpoczyna się wielka kampania reklamowa Radia Łódź w mediach pod hasłem:

Nie krakowskie, Nie warszawskie, Nie ogólnopolskie, Prawdziwe łódzkie radio

Reklama w jednej z gazet

Tego roku podczas uroczystej gali w Akademii Sztuk Pięknych tytuł „Łodzianina 20 lecia” plebiscytu organizowanego przez Radio Łódź otrzymał prof. Marek Belka. Wyboru dokonała Kapituła Plebiscytu w skład której wchodził: Hanna Zdanowska – Prezydent Łodzi, Joanna Rudzka Habisiak – Rektor ASP oraz Redaktorzy Naczelni łódzkich mediów.

Premier Marek Belka

Przy okazji warto przypomnieć laureatów z poprzednich lat

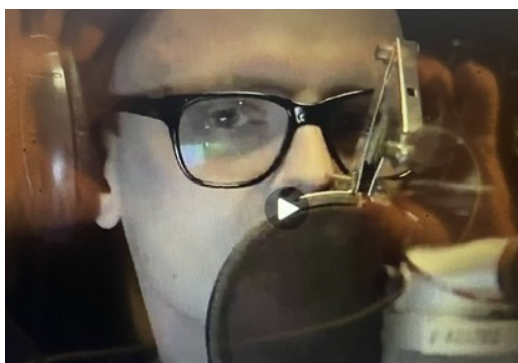
1992 Jaromir Jedliński – kultura, Andrzej Ostojka Owsiany – polityka, Andrzej Pawelec -biznes, 1993 Marek Markiewicz, 1994 Jerzy Kropiwnicki, 1995 Wacław Dec, 1998 Jan Machulski, 1999 Marek Edelman, 2000 Marcel Szytenchelm, 2001 ks. Piotr Turek, 2002 Piotr Dzięcioł, 2003 Tadeusz Robak, 2004 Marek Belka, 2005 Andrzej Niemczyk,

2006 Leszek Markuszewski, 2007 Krzysztof Candrowicz, 2008 Jolanta Chelmińska, 2009 Jacek Moll, 2010 Marcin Gortat, 2011 Radosław Wiśniewski, 2012 Jerzy Janowicz

W roku 2014 odszedł reżyser wielu widowisk muzycznych i teatralnych prof. Jerzy Woźniak rektor PWSF i Tv, dyrektor Łódzkiej Telewizji. Co ciekawe J. Woźniak miał również miejsce w programie Rozgłośni Łódzkiej. Gospodynią programu była Małgorzata Warzecha. Profesor barwnie opowiadał o filmowej i kulturalnej Łodzi, o swoich pasjach między innymi żeglarstwie.

Rok 2015

W studiach Radia Łódź nakręcono wielokrotnie nagradzany na festiwalach film krótkometrażowy „Koniec świata”. Reżyserowała Monika Pawluczuk, za produkcję odpowiadało Wajda School and Studio. Akcja tego 38 minutowego obrazu toczy się w ciągu jednej nocy. Do ziemi zbliża się kosmiczna planeta wieszcząc katastrofę. Do prowadzącego nocną audycję dziennikarza dzwonią słuchacze. Opowiadają o swej samotności, bezsenności, wyrażają emocje wobec zbliżającego się końca świata. W rolę główną wcielił się Kuba Wandachowicz, muzyk, basista, autor tekstów piosenek, członek zespołu Cool Kids of Death.

Kuba Wandachowicz w filmie „Koniec świata”

Rok 2026

Zmarł Zenon Rutkowski najdłużej obecnie żyjący pracownik łódzkiego radia. To była wyjątkowa postać, wręcz legenda rozgłośni. Na co dzień technik amplifikatorni, po godzinach działacz związkowy i organizator licznych przedsięwzięć.

Do historii przeszła zagraniczna wycieczka, która organizował w latach 70 tych dla pracowników radia i telewizji. Przez miesiąc grupa „szczęśliwców” przejechała *Jelczem* Wesołego Autobusu przez dzisiejszą Ukrainę, Rumunię, Bułgarię, Węgry i Czechosłowację. Wyśluzony autobus dowodzony przez dwóch sympatycznych kierowców Bolka Sobczaka i Gienia Kowalczyka po dziesiątkach przygód i niespodzianek po blisko miesiącu bezpiecznie dotarł do Łodzi. Dla wszystkich żyjących uczestników to do dziś niezapomniana eskapada.

Opracował miłośnik łódzkiego radia Andrzej Berut

Przedstawione Kalendarium odnotowuje ważniejsze wydarzenia w 95 letniej historii Rozgłośni Polskiego Radia w Łodzi. Z pewnością nie jest one pełne, być może w przyszłości ktoś dopisze dalsze fragmenty. Przy jego opracowywaniu korzystałem z licznych rozmów z koleżankami i kolegami radiowcami, z własnych notatek i prywatnego archiwum, z publikacji prasowych, a przede wszystkim z wydanej w 1984 roku książki „Barwny Świat mikrofonu” autorstwa Tadeusza Szewery.